

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198

Tel. 24-36-41

Nr. 08/4081 din 23.10. 2014

La nr. 15/4-239 din 03 septembrie 2014

La nr. 15/4-262 din 03 octombrie 2014

**Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare**

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului legii privind modificarea anexei la Legea nr. 668 din 23 noiembrie 1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului.

Anexă:

Raportul de expertiză anticorupție – 5 (cinci) file;

Anexa la raportul de expertiză anticorupție – 1 (una) filă.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege privind modificarea anexei la Legea nr.668 din 23 noiembrie 1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul a fost elaborat în vederea excluderii unei suprafețe de teren de 7,4759 ha din suprafața terenurilor date în gestiune întreprinderii agricole de stat „Vivaflora” din mun. Chișinău care constituie, în conformitate cu legea, la moment 9,27 ha.

Potrivit autorului, excluderea suprafeței de teren este o consecință a rezultatului inventarierii suprafețelor reale pe care le deține în gestiune Î.S. „Vivaflora” care, în urma măsurărilor geodezice, s-a constatat că este vorba de terenuri cu suprafața de 5,8241, precum și o consecință a rezultatului comercializării fondurilor fixe aflate pe terenurile sus-menționate.

Potrivit notei informative, mijloacele fixe au fost inițial comercializate de către Î.S. „Vivaflora” către SRL „Sauron”, care, ulterior au fost procurate de la aceasta de către SRL „Arbomax”.

Astfel, în prezent SRL „Arbomax” deține în proprietate fondurile fixe respective și a înaintat Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare solicitarea de examinare a demersului privind privatizarea suprafeței de 4,0300 ha teren aferent construcțiilor amplasate pe aceasta.

În acest sens, autorul proiectului propune excluderea suprafeței de 4,0300 ha din suprafața 5,8241 aflată în gestiunea Î.S. „Vivaflora” pentru a permite ulterior privatizarea acestei suprafețe de teren de către SRL „Arbomax”.

d. Suficiența argumentării. În opinia noastră, argumentele invocate de autor în nota informativă nu justifică necesitatea promovării proiectului.

În urma analizei minuțioase de către Centru a proiectului și a materialelor aferente care au stat la baza elaborării și înaintării spre aprobare a acestuia, precum și ținând cont că

domeniul public este unul extrem de vulnerabil la manifestări de corupție, menționăm, din start, că autorii nu au adus argumente concludente în vederea justificării proiectului.

În fapt, prin proiectul de lege vizat se urmărește scoaterea din proprietatea publică a statului a terenului cu destinație agricolă cu suprafața de 4,03ha, ceea ce ar permite privatizarea acestuia de către SRL „Arbomax”.

La moment, conform legii, în gestiunea Î.S. „Vivaflora” sunt terenuri cu suprafața de 9,27ha, iar autorul propune modificarea suprafeței în 1,7941ha. Deși autorul menționează că au fost efectuate măsurări suplimentare cu privire la suprafața reală deținută de către Î.S. „Vivaflora” care constituie 5,8241ha, acesta nu face nici o referință la situația juridică a suprafeței care nu se mai află în gestiunea întreprinderii nominalizate (respectiv – $9,27 - 5,8241 = 3,4459$ ha). Nota informativă este vagă la acest aspect.

Cu referire la propunerea de excludere a terenului cu suprafața de 4,0300ha cu inițierea ulterioară a procedurii de privatizare a acestuia, autorul proiectului nu aduce argumente justificative care să confirme că terenul de uz public nu mai este destinat necesităților publice și poate fi modificat atât destinația, cât și domeniul acestuia.

Menționăm că în decembrie 2013 SRL „Sauron” vinde SRL „Arbomax” fondurile fixe situate pe terenul aferent construcțiilor, cu modul de folosință agricol, teren care este proprietate publică a statului. La fel, conform contractului de vânzare-cumpărare, vânzătorul (SRL „Sauron”) transmite dreptul de locațiune conform contractului de arendă a terenului (contract încheiat în ianuarie 2006) cu modul de folosință agricol. Astfel, SRL „Arbomax” a fost în cunoștință de cauză cu privire la statutul terenului aferent și cu privire la restricțiile existente asupra utilizării acestuia. SRL „Arbomax” este obligat să utilizeze terenul aferent construcțiilor conform destinației acestuia – în scop agricol.

Totodată, în scopul asigurării protecției investițiilor ce urmează a fi efectuate de către SRL „Arbomax”, în februarie 2014 întreprinderea agricolă de stat „Vivaflora” încheie cu SRL „Arbomax” contractul de arendă a terenului cu suprafața de 4,030 ha – teren agricol proprietate publică a statului aferent construcțiilor proprietate privată. Contractul se încheie pe un termen de 20 ani în scopul creșterii și păstrării legumelor și fructelor. Astfel, SRL „Arbomax” are dreptul de a folosi temporar terenul respectiv cu bună credință, conform clauzelor contractului și legislației în vigoare. Este straniu faptul că Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare vine cu propunerea de excludere a acestui teren din proprietatea publică a statului, cu toate că în iunie 2014 avizează și aprobă contractul de arendă a terenului respectiv încheiat între Î.S. „Vivaflora” și SRL „Arbomax”.

În aceste condiții, nu pot fi acceptate argumentele invocate de autor în nota informativă, iar SRL „Arbomax” nu are careva obstacole legale în vederea gestionării bunurilor sale imobile aflate în proprietate și urmează să utilizeze terenul conform destinației.

Mai mult decât atât, sunt irelevante și argumentele de ordin legal, care în opinia autorului ar condiționa adoptarea proiectului de lege, și anume: prevederile alin. (3) art. (3) al Legii nr. 1308 din 25.07.1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare al terenurilor, precum și alin. (4) al art. 52 din Legea nr. 121 din 04.05.2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice.

Or, interdicția privatizării bunurilor publice este prevăzută în mod expres la lit. a) alin. (1) art. 2 al Legii nr. 91 din 05.04.2007 - terenurile din domeniul public nu pot fi înstrăinate, ci pot fi date numai în administrare, în concesiune, în arendă sau în locațiune în condițiile legii și la alin. (1) art. 13, alin. (3) art. 22 al legii nr. 121 din 04.05.2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice – din bunurile nepasibile de privatizare fac parte bunurile domeniului public.

Astfel, în final, menționăm că nu poate fi susținută propunerea de excludere a suprafeței de teren de 4,03 ha din suprafața totală de teren aflată în gestiunea Î.S. „Vivaflora”. În ceea ce privește cealaltă suprafață de teren care se propune a fi exclusă din domeniul public al statului, autorii nu aduc nici o argumentare juridică care ar demonstra statutul juridic actual al suprafețelor de teren respective.

Proiectul nu poate fi susținut, deoarece există riscul prejudicierii interesului public prin scoaterea din proprietatea publică a statului a unor suprafețe de teren cu scopul înstrăinării

acestora, iar adoptarea proiectului ar constitui o încălcare flagrantă a normelor legale care stipulează în mod expres interzicerea înstrăinării terenurilor din domeniul public.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Ținând cont de cele menționate în compartimentul „Suficiența argumentării”, precum și că sectorul dat este unul extrem de vulnerabil la manifestări de corupție, ne limităm doar a reține atenția autorului asupra următorului aspect – promovarea unor proiecte care au ca obiect de reglementare bunuri publice fără a fi supuse unei proceduri cât mai transparente va face ca în rândul societății să apară o stare de incertitudine asupra legalității unu asemenea act normativ și va persista ideea că acestea au fost elaborate în scopul promovării unor interese de grup în detrimentul interesului public.

În urma analizei efectuate putem menționa că proiectul este elaborat în interesul unui grup de persoane care dorește să acapareze aparent în mod „legal” terenul proprietate publică a statului cu mod de folosință agricol, ca ulterior să poată solicita, eventual și schimbarea destinației terenului.

În urma tuturor materialelor examinate proiectul nu poate fi susținut.

Acesta poartă un caracter coruptibil evident cu riscul prejudicierii interesului public general.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei

juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

La proiect în general –

În opinia noastră, propunerea de excludere a terenului cu suprafața de 4,08 ha din domeniul public al statului este în conflict cu prevederile legale care reglementează statutul juridic al bunurilor publice.

Astfel, autorul proiectului eronat face trimitere la prevederile art. 3 alin. (3) din Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, deoarece norma nu poate fi aplicată bunurilor imobile proprietate publică (în cazul dat – terenul). La fel, nu este fundamentat juridic nici trimiterea la art. 52 alin. (4) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice. Toate aceste norme sunt inaplicabile în situația dată, intrând în conflict cu prevederile art. 13 alin. (1) și art. 22 alin. (3) din Legea 121/2007, precum și cu art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea 1308/1997 care stipulează în mod expres interdicția privatizării bunurilor publice.

Recomandarea: Proiectul în redacția propusă nu poate fi susținut.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

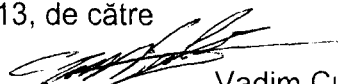
7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică căreva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Vadim Curmei
Șef al Secției expertiză anticorupție în sectorul privat
22 Octombrie 2014

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

Proiect de lege privind modificarea anexei la Legea nr.668 din 23 noiembrie 1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	La proiect în general –	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare	<p>În opinia noastră, propunerea de excludere a terenului cu suprafața de 4,03 ha din domeniul public al statului este în conflict cu prevederile legale care reglementează statutul juridic al bunurilor publice.</p> <p>Astfel, autorul proiectului eronat face trimitere la prevederile art. 3 alin. (3) din Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, deoarece norma nu poate fi aplicată bunurilor imobile proprietate publică (în cazul dat – terenul). La fel, nu este fundamentat juridic nici trimiterea la art. 52 alin. (4) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice. Toate aceste norme sunt inaplicabile în situația dată, intrând în conflict cu prevederile art. 13 alin. (1) și art. 22 alin. (3) din Legea 121/2007, precum și cu art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea 1308/1997 care stipulează în mod expres interdicția privatizării bunurilor publice.</p>	Proiectul în redacția propusă nu poate fi susținut.